

Ks. Dariusz Smolarek SAC, Instytut Muzykologii KUL

Międzynarodowa Konferencja IAML Neapol 2008

(sprawozdanie)

Przedstawienie IAML

Stowarzyszenie *The International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres* (IAML)¹ zostało założone w lipcu 1951 r. w Paryżu w celu nawiązania międzynarodowej współpracy bibliotek muzycznych oraz wspomagania działalności zawodowej bibliotekarzy muzycznych. Obecnie skupia ok. 1850 instytucji i członków indywidualnych z 53 krajów².

IAML jest liczącym się członkiem międzynarodowych organizacji bibliotecznych i muzycznych takich jak:

- IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions (Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotecznych);
- ICA – International Council on Archives (Międzynarodowa Rada Archiwów);
- EBLIDA – European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (Europejskie Biuro Stowarzyszeń Bibliotecznych, Informacyjnych i Dokumentacyjnych);
- IMC – International Music Council (Międzynarodowa Rada Muzyczna).
- Ponadto IAML współpracuje z IASA³ i IAMIC⁴.

Celem organizacji działającej pod patronatem UNESCO jest:

---

¹ Oficjalna nazwa Stowarzyszenia występuje ponadto w języku francuskim: *Association Internationale des Bibliothèques, Archives et Centres de Documentation Musicaux* (AIBM), oraz niemieckim: *Die Internationale Vereinigung der Musikbibliotheken, Musikarchive und Musikdokumentationszentren* (IVMB). Logo organizacji zawiera skróty w trzech językach.

² Strona internetowa Stowarzyszenia: www.iaml.info; polska strona internetowa IAML: www.iaml.pl/IAML_Polska.html (dostęp 14.10.2008 r.).

³ International Association of Sound Archives (Międzynarodowe Stowarzyszenia Archiwów Dźwiękowych).

⁴ International Association of Music Information Centres (Międzynarodowe Stowarzyszenie Centrów Informacji Muzycznej).

- wspomaganie i promowanie aktywności bibliotek muzycznych, archiwów i centrów informacji muzycznej oraz wzmacnianie współpracy między członkami stowarzyszenia;
- propagowanie znaczenia instytucji muzycznych dla kultury narodowej i międzynarodowej;
- wspomaganie procesów edukacji zawodowej i doksztalcania;
- realizacja projektów dotyczących bibliografii, katalogowania, konserwacji i badań naukowych;
- wspomaganie ogólnych potrzeb bibliotek muzycznych.

IAML zrzesza biblioteki muzyczne i bibliotekarzy muzycznych oraz wszystkich, którzy są zainteresowani muzyką i zbiorami muzycznymi. Członkami IAML mogą być instytucje (biblioteki muzyczne, archiwa i centra informacji muzycznej, instytucje radiowe, stowarzyszenia bibliotekarzy muzycznych z poszczególnych krajów, wydawcy muzyczni i dystrybutorzy wydawnictw muzycznych) oraz osoby indywidualne (bibliotekarze muzyczni, bibliotekarze z bibliotek orkiestrowych, operowych i chóralnych, archiwiści i dokumentaliści muzyczni, muzycy i muzykolodzy).

Stowarzyszenie wydaje kwartalnik „*Fontes Artis Musicae*”, który oprócz raportów z działalności poszczególnych sekcji krajowych zawiera artykuły przedstawiające zbiory muzyczne (nuty, książki, publikacje, ikonografie, instrumenty, zbiory audiowizualne), opisuje ich dzieje i najnowsze sposoby katalogowania, a także historie bibliotek i archiwów muzycznych. Czasopismo zamieszcza recenzje książek o tematyce muzycznej i źródłoznawczej oraz niektóre referaty wygłoszone na międzynarodowych konferencjach IAML.

We współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Muzykologicznym (International Musicological Society – IMS) IAML opracowuje różnego rodzaju źródła muzyczne i wydaje następujące rodzaje publikacji:

- **RISM**⁵ (Répertoire International des Sources Musicales): inwentarze druków i rękopisów muzycznych oraz traktatów o muzyce wydanych przed 1800;
- **RILM**⁶ (Répertoire International de Littérature Musicale): bibliografie piśmiennictwa muzycznego;
- **RiDIM**⁷ (Répertoire International d’Iconographie Musicale): inwentarze ikonografii muzycznej;

⁵ Strona internetowa: www.rism.stub.uni-frankfurt.de.

⁶ Strona internetowa RILM Abstracts of Music Literature: www.rilm.org.

- **RIPM**⁸ (Répertoire international de la presse musicale): bibliografie czasopism muzycznych XIX i 1 połowy XX w.

Polską Grupę Narodową IAML tworzą biblioteki wchodzące w skład Sekcji Bibliotek Muzycznych (SBM). Jej przewodniczącym jest Stanisław Hrabia, Kierownik Biblioteki Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Funkcję wiceprzewodniczących pełnią Jolanta Byczkowska-Sztaba i Piotr Maculewicz, a sekretarzem jest Włodzimierz Pigła.

W tym roku odbywały się wybory przewodniczących Sekcji i Komitetów. Stanisław Hrabia został wybrany na stanowisko przewodniczącego Sekcji Bibliotek Naukowych IAML (Research Libraries Branch) na trzyletnią kadencję.

Corocznie stowarzyszenie organizuje konferencje, które odbywają się w różnych krajach świata⁹. W bieżącym roku w dniach od 20 do 25 lipca Międzynarodowa Konferencja miała miejsce w stolicy Kampanii, Neapolu. Organizowała ją Włoska Sekcja Krajowa IAML¹⁰. W skład Komitetu Organizacyjnego wchodził: przewodnicząca Agostina Zecca Laterza (Prezydent IAML Italia), Mauro Amato, Tiziana Grande (Conservatorio di Musica „S. Pietro a Majella”, Neapol), Federica Biancheri (Casa della Musica, Parma), Cesare Corsi (Conservatorio di Musica „Ottorino Respighi, Latina), Marcello Eynard (Civica Biblioteca „Angelo Mai”, Bergamo), Federica Riva (Conservatorio di Musica „Arrigo Boito”, Parma).

W konferencji udział wzięło ponad 250 osób z całego świata. Polską Grupę Narodową IAML reprezentowały następujące osoby: Iwona Bias, Agnieszka Górniak (Biblioteka Główna Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego), Violetta Borowa-Surowiec, Mariusz Wrona (Narodowy Instytut Fryderyka Chopina), Jolanta Byczkowska-Sztaba (Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Muzycznych), Stanisław Hrabia (Biblioteka Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego), Piotr Maculewicz (Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, Zakład Zbiorów Muzycznych), ks. Dariusz Smolarek (Instytut Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II).

Przebieg konferencji

Nieoficjalnie konferencja rozpoczęła się 19 lipca spotkaniem zamkniętym członków kierownictwa IAML. Ceremonia otwarcia nastąpiła 20 lipca o godz. 18.30 w Conservatorio –

---

⁷ Strona internetowa: <http://web.gc.cuny.edu/rcmi/RIdIM.htm>.

⁸ Strona internetowa Retrospective Index to Music Periodicals 1800-1950: www.ripm.org.

⁹ W 2005 roku Międzynarodowa Konferencja IAML odbyła się w Warszawie w dniach 10 – 15 lipca.

¹⁰ Strona internetowa konferencji: www.iاملn Napoli2008.it.

Chiesa di S. Pietro a Maiella¹¹, gdzie uczestników przywitała Agostina Zecca Laterza (Przewodnicząca IAML Italia) i Martin Severt (Prezydent IAML). Ponadto głos zabrali: dr Loredana Conti (Kierownik Sektoru Bibliotek Kampanii), Antonio Bassolino (Prezydent Regionu Kampania), Avvocato Pasquale Del Veccio (były prezydent Konserwatorium Muzycznego w Neapolu), Maestro Niccolò Parente (obecny prezydent Konserwatorium), Maestro Vincenzo De Gregorio (dyrektor Konserwatorium) i Raffaele De Magistris (członek Zarządu Stowarzyszenia Bibliotek Włoskich).

Fot. 1. Od lewej: Pasquale del Veccio, Martie Severt, Agostina Zecca Laterza, Loredana Conti, Niccolò Parente, Vincenzo de Gregorio.

Od poniedziałku 21 do piątku 25 lipca wszystkie sesje odbywały się w klimatyzowanych salach Expo Centro Congressi – Stazione Marittima – Terminal-Napoli¹².

---

¹¹ Jest to kościół San Pietro a Majella. W położonym obok dawnym klasztorze mieści się Neapolitańskie Konserwatorium Muzyczne, które przyjęło nazwę patrona kościoła.

¹² Centrum kongresowe mieści się przy międzynarodowym porcie morskim Marittima z widokiem na Zatokę Neapolitańską i Wezuwiusza.

Fot. 2. Expo Centro Congressi.

Do sesji plenarnej wprowadził zebranych Sekretarz Generalny IAML Roger Flury, a uroczystie otworzył ją i przywitał wszystkich gości Prezydent IAML Martie Severt. Pierwszy referat „Muzyka we włoskich bibliotekach elektronicznych”¹³ wygłosił dr Luciano Scala, Dyrektor Dziedzictwa Kulturowego Regionu Kampania. Kolejne sesje odbywały się równocześnie w kilku grupach tematycznych¹⁴, które były zorganizowane przez sekcje, komisje, komitety i grupy robocze tworzące struktury IAML¹⁵.

Wyjątek stanowiła wspólna sesja rozpoczynająca drugi dzień obrad, podczas której gospodarze konferencji, członkowie włoskiej grupy IAML, przedstawili tematy związane z projektami internetowego dostępu do zdigitalizowanych zbiorów znajdujących się w krajowych bibliotekach i archiwach muzycznych. Zaprezentowano prace w reorganizacji i dostępie do zasobów biblioteki i archiwum Konserwatorium Muzycznego S. Pietro a Majella w Neapolu¹⁶. Ponadto zademonstrowano dwa projekty „Trent Codices”¹⁷ i „RAPHAEL”¹⁸ udostępniające odpowiednio czternastowieczne trydenckie rękopisy oraz włoskie graduły (XIV – XVIII wiek). Biblioteka Konserwatorium im. Benedetta Marcellego w Wenecji opracowała i udostępniła manuskrypty z kolekcji Correr (Fondo Correr), wśród których

---

¹³ Adres internetowy włoskich bibliotek: www.internetculturale.it.

¹⁴ Liczba tematów była tak duża i różnorodna, że wymusiła zorganizowanie takiego przebiegu posiedzeń. Z jednej strony można było wybrać grupę zgodną z zainteresowaniami słuchacza, a z drugiej powodowało niemożliwość uczestniczenia we wszystkich posiedzeniach.

¹⁵ Strukturę IAML tworzą sekcje (Professional Branches), komisje (Subject Commissions), grupy robocze (Working Groups) i komitety (Committees).

¹⁶ Strona internetowa konserwatorium: www.sanpietroamajella.it.

¹⁷ Strony internetowe: www.trentinocultura.net oraz www.internetculturale.it.

¹⁸ *Rhythmic And Proportional Hidden Actual Elements in plainchant*. Zob. strona internetowa: www.cantusfractus.org.

większość stanowią muzykalia pochodzące z Ospedale della Pietà m.in. rękopisy A. Vivaldiego¹⁹.

Poniżej przedstawiono zagadnienia referatów prezentowanych podczas sesji organizowanych przez poszczególne grupy IAML (nie oznacza to, że spotkania odbywały się według tej kolejności). Każde z posiedzeń posiadało temat przewodni, do którego dostosowano treść wystąpień.

Sekcje IAML (Professional Branches)

Sekcja Archiwów i Ośrodków Informacji Muzycznej²⁰ zorganizowała dwie sesje. W pierwszej zaprezentowano projekt przeznaczony dla archiwum pedagogicznego w Sztokholmie, który przedstawia życie i działalność szwedzkiej dziewiętnastowiecznej śpiewaczki operowej sopranistki Johanny Marii Lind znanej jako Jenny Lind²¹. Drugi temat dotyczył amerykańskich towarzystw nauki tańca, których działalność została udokumentowana i opisana w archiwach tego kraju.

Druga sesja była poświęcona światowym oraz lokalnym archiwom muzycznym w szerokim tego słowa znaczeniu. Poruszono tematykę nagrań dźwiękowych dokonanych w Neapolu, a pochodzących z epoki pierwszych fonografów (początek XX wieku). Zebrane do tej pory informacje odnoszą się do historii, repertuaru, technologii oraz aktualnego stanu posiadania tych produkcji dźwiękowych. Kolejne wystąpienie dotyczyło recepcji repertuaru włoskiego w Hiszpanii, który zawiera się w prywatnym zbiorze muzycznym Anselmo González del Valle (1852 – 1911). Ostatnia wypowiedź traktowała o dyrektywach dla włoskich archiwów i bibliotek muzycznych według projektu CABIMUS²².

Sekcja Bibliotek Radiowych i Orkiestr²³ w bloku tematycznym o cyfrowym zarządzaniu bazą danych zademonstrowała następujące przedsięwzięcia: dokumentacji i porządkowania informacji w rzymskiej bibliotece multimedialnej Akademii Muzycznej św. Cecylii według systemu C.M.S.²⁴ na przykładzie jubileuszu Orkiestry Symfonicznej tejże akademii, następnie archiwizację materiałów audiowizualnych i nutowych wg projektu RAI

---

¹⁹ Strona internetowa: www.conseve.it/biblioteca/biblioteca.html.

²⁰ Archives and Music Documentation Centres Branch.

²¹ Materiał jest przeznaczony dla nauczycieli oraz dzieci w wieku 12 – 14 lat.

²² Clavis Archivorum ac Bibliothecarum Italicarum ad Musicam Artem Pertinentium. Strona internetowa: www.ibimus.it oraz zakładka: www.ibimus.it/cabimusonline.

²³ Broadcasting and Orchestra Branch.

²⁴ Strona internetowa: <http://bibliomediateca.santacecilia.it/bibliomediateca>. C.M.S. = Content Management System (System Zarządzania Treścią).

Teche²⁵ oraz konserwację nagrań przedstawień operowych, które znajdują się w archiwum teatralnym mediolańskiej La Scali.

Prelegenci **Sekcji Bibliotek w Instytucjach Nauczania Muzyki**²⁶ przedstawili badania kolekcji historycznych należących do bibliotek konserwatoriów muzycznych. Były to: zbiór muzykaliów i dokumentów związanych z Giuseppe Donizettim i jego rodziną Biblioteki Konserwatorium Muzycznego S. Pietro a Majella w Neapolu, materiał muzyczny Konserwatorium Muzycznego im. Gioachino Rossiniego w Pesaro (m.in. listy G. Pucciniego, G. Verdiego, G. Crescentiego, muzyka kameralna kompozytorów z czasów L. van Beethovena, rękopisy, druki muzyczne i książki z XVI wieku), zbiór Padre Martiniego opracowany przez G. Gaspariego (1807 – 1881), a opublikowany przez Bibliotekę Liceum Muzycznego w Bolonii (udostępniony obecnie jako *Gaspari Online*²⁷).

Fot. 3. Referat Enza Ciullo: *Kolekcja Giuseppe Donizettiego w Konserwatorium Muzycznym S. Pietro a Majella w Neapolu.*

²⁵ Strona internetowa: www.teche.rai.it.

²⁶ Libraries in Music Teaching Institutions Branch.

²⁷ Strona internetowa: <http://badigit.comune.bologna.it/cmbm/scripts/gaspari/>

Drugie spotkanie tej sekcji miało charakter otwarty i dotyczyło Systemu Bolońskiego, programu wdrażającego ujednoczenie systemu szkolnictwa wyższego w Europie.

Uczestnicy dwóch sesji **Sekcji Bibliotek Publicznych**²⁸ mogli dowiedzieć się o pracach w ramach zbiorów muzycznych znajdujących się w Centrum Kulturowym La Casa Encendida w Madrycie²⁹ oraz Médiathèque musicale de Paris w Forum des Halles³⁰. Inny temat traktował o współpracy Médiathèque musicale de Paris z Musée de la Musique³¹, w którym znajduje się bogaty zbiór instrumentów muzycznych. Obie instytucje paryskie posiadają wspólny katalog on-line. Interesującą treść zawierało wystąpienie o tworzeniu odpowiednich stanowisk i programów komputerowych, które umożliwiłyby odsłuchanie muzyki zawartej w partyturach znajdujących się w zbiorach danej biblioteki. Ponadto ukazano kolekcje Eugène Ysaÿe'a w Bibliotece Królewskiej w Belgii³². Intrygujący tytuł referatu, który w dowolnym tłumaczeniu mógłby brzmieć „Pożółkłe kartki i MP 3 – prezentacja i zawartość lokalnych zbiorów muzycznych” wskazywał na obszar materiałów muzycznych (starych i nowych, rękopiśmiennych i drukowanych, kaset muzycznych, płyt winylowych jak i CD) znajdujących się w bibliotekach (nie tylko muzycznych) traktowanych często po macoszemu, a mogących stanowić ważne źródło do badań życia kulturowego lokalnej społeczności. Wypowiedź została zilustrowana przykładem takich zbiorów biblioteki w Bergen (Norwegia)³³.

Sekcja Bibliotek Naukowych IAML³⁴ przeprowadziła trzy sesje. W pierwszej omawiano zbiory muzyczne z Chorwacji, Słowenii oraz z archiwum Opactwa Benedyktynów na Monte Cassino i biblioteki św. Dominika w Ortonie. Następny blok tematyczny był poświęcony źródłom znajdującym się w bibliotekach rosyjskich, a odnoszącym się do osiemnasto- i dziewiętnastowiecznych kompozytorów neapolitańskich. Ostatnie obrady ukazywały historię działań oraz przyszłą perspektywę współpracy muzycznych bibliotek, archiwów i muzeów. Kolejne tematy dotyczyły: projektu digitalizacji archiwum zbioru skrzypiec w Chimei [Chi Mei] Museum (Taiwan)³⁵, najnowszej wystawy i portalu kolekcji instrumentów muzycznych w Akademii Św. Cecylii w Rzymie³⁶ i odkrycia ponad 1000

---

²⁸ Public Libraries Branch.

²⁹ Strona internetowa: www.lacasaencendida.es.

³⁰ Na marginesie wspomniano, że 57 paryskich bibliotek publicznych tworzy sieć, gdzie można zdobyć informacje o ich zbiorach muzycznych.

³¹ Strona internetowa: www.cite-musique.fr/francais/musee/presentation.aspx..

³² Strona internetowa: www.kbr.be

³³ Strona internetowa: www.bergen.folkebibl.no.

³⁴ Research Libraries Branch..

³⁵ Strona internetowa: www.chimeimuseum.com/english.

³⁶ Strona internetowa: <http://museo.santacecilia.it/museo>.

nazwisk kobiecych (kompozytorek, muzyków) w kolekcji muzycznej Gustavo Adolfo [Adolfo] Nosedo (1837 – 1866) znajdującej się w Bibliotece Konserwatorium Giuseppe Verdiego (Mediolan)³⁷.

Komisje IAML (Subject Commissions)

Komisja Dokumentów Audio-wizualnych³⁸ w pierwszej sesji przedstawiła najnowsze projekty audiowizualne realizowane w Afryce, Belgii i Włoszech. We Wschodniej Afryce podjęto prace nad kolekcjonowaniem, zabezpieczeniem i porządkowaniem muzyki pochodzącej z tamtego regionu. W Belgii jest porządkowany, digitalizowany i promowany zbiór Yves Becko³⁹ znajdujący się w Bibliotece Królewskiej w Brukseli. Projekt ODE (Opera Discography Encyclopaedia) ma na celu publikowanie w internecie bazy danych zawierającej informacje o wszystkich nagranych – począwszy od 1905 roku – scenicznych dziełach muzycznych⁴⁰. Druga sesja przygotowana przez członków tej komisji dotyczyła zabezpieczenia dokumentów audiowizualnych znajdujących się w archiwach dźwiękowych Włoch⁴¹ oraz we Francuskiej Bibliotece Narodowej w Paryżu⁴².

Pierwsze spotkanie **Komisji Bibliograficznej**⁴³ obejmowało dokumentowanie spuścizny rosyjskiego wydawcy muzycznego Mitrofana Petrovicha Belyayeva (1836 – 1904) oraz identyfikacji i datowania publikowanych rękopisów. Kolejna sesja była przewodnikiem po źródłach wiedzy muzycznej znajdujących się w internecie oraz o nowej kategorii internetowej Web 2.0, która może dać nowe możliwości w badaniach naukowych (również muzycznych)⁴⁴. Trzecie spotkanie dotyczyło źródeł piśmienniczych pomocnych w badaniach naukowych nad muzyką nawiązując przy tym do ruchu Ephemera⁴⁵. Omówiono ponadto

---

³⁷ Strona internetowa: www.consmilano.it/biblioteca/cataloghi.htm.

³⁸ Commission on Audio-Visual Materials.

³⁹ Yves Becko (1943 – 2004) zgromadził ok. 20000 nagrań i 2000 książek i druków związanych z operą w Belgii. Jego kolekcja znajduje się w Królewskiej Bibliotece Belgii. Zob. strony internetowe: www.kbr.be, www.operanostalgia.be/html/opera_be.htm.

⁴⁰ Należą do nich: opera, melodramat, *dramma per musica*, operetka, musical, rock opera, rewia, komedia muzyczna, *Singspiel*, *zarzuela*, *masque*, jakiegokolwiek muzyczne akcje sceniczne oraz muzyczny performance. Strona internetowa: www.carlomarinelli.it.

⁴¹ Strona internetowa instytutu IRTEM = Istituto di Ricerca per il Teatro Musicale: www.irtem.it

⁴² Strona internetowa: www.bnf.fr.

⁴³ Bibliography Commission.

⁴⁴ Web 2.0 nie jest nową wersją World Wide Web (internetu), ale innym sposobem w wykorzystaniu jego dotychczasowych zasobów. W działaniu serwisów internetowych podstawową rolę odgrywa treść generowana przez jego użytkowników. Przykładem może być Wikipedia, blogi, podcasty.

⁴⁵ Słowo *ephemera* pochodzi języka greckiego i oznacza zapis codzienny, coś przeznaczonego na jeden dzień. W tym przypadku oznacza zbiór rzeczy, które były przeznaczone do jednorazowego użytku na krótki okres czasu. Nie są one poddawane klasyfikacji i katalogowaniu. Kolekcjonerzy Ephemera zbierają najczęściej produkty rękopiśmienne lub drukowane na papierze: listy, kartki pocztowe, reklamy, bilety, plakaty, znaczki. Istnieją też zbiory produktów opartych na innych materiałach, np. kufle do piwa, a ostatnio audio i video.

problem klasyfikacji zbiorów programów koncertowych i wszelkich kolekcji Biblioteki Narodowego Włoskiego Instytutu Studiów nad G. Verdim w Parmie dotyczących publikacji dziewiętnastowiecznych oraz współczesnych, a także nowe nabytki korespondencji Francesco Florimo⁴⁶ (1800 – 1888).

Przedmiotem referatów **Komisji Katalogowania**⁴⁷ były dwa projekty włoskie i jeden czeski. Sieć włoskich bibliotek SBN (Servizio Bibliotecario Nazionale) podjęła inicjatywę katalogowania zbiorów muzycznych całego kraju i opracowała procedury przydatne w konwersji bazy danych SBN Musica do katalogów SBN, a także dyfuzji nowej centrali serwisu krajowego wraz ze stworzeniem nowego protokołu SBN współpracującego z polami UNIMARC⁴⁸ zawierającymi dane o pozycjach muzycznych. To z kolei pozwoliłoby tworzyć katalogi dostępne poprzez internet. Zawierałyby one informacje o drukach i rękopisach muzycznych, odpowiednio ilustrujące nagrania dźwiękowe utworów, a także teksty librett operowych. Z kolei Międzynarodowe Centrum Badań nad Prasą Muzyczną⁴⁹ od kilku lat gromadzi periodyki z dziedziny muzyki włoskiej i chce w całości zdigitalizować oraz udostępnić w sieci internetowej ok. 400 000 stron tego rodzaju prasy, która ukazała się w latach 1800 – 1950. Projekt koncentruje się przede wszystkim na osobach Giuseppe Verdiego i Arturo Toscaniniego, a także innych znanych dyrygentów. Program opiera się na standardach i procedurach Servizio Bibliotecario Nazionale i Biblioteca Digitale Italiana. Natomiast czeski specjalistyczny portal MUSICA (MUS) oferuje dostęp do informacji źródłowych z zakresu muzyki i muzykologii⁵⁰. Powstał on we współpracy Czeskiej Biblioteki Narodowej i Uniwersytetu Karola w Pradze w ramach projektu rozbudowy tego typu portali z innych dziedzin wiedzy. MUS umożliwia poszukiwania informacji paralelnie w specjalistycznych bazach danych i katalogach bibliotecznych. Portal oferuje szybkie wyszukiwanie źródeł według typu dokumentu (muzykalia, nagrania, literatura muzyczna, źródła w internecie), a także podaje wykaz zawartości elektronicznych czasopism i zbiorów linków stron internetowych.

Ponadto istnieje Instytut Badań Ephemera na Uniwersytecie w Reading (Wielka Brytania); strona internetowa: <http://www.reading.ac.uk/typography>.

⁴⁶ Włoski kompozytor utworów religijnych, orkiestrowych, kantat i pieśni w dialekcie neapolitańskim, także bibliotekarz konserwatorium w Neapolu.

⁴⁷ Cataloguing Commission.

⁴⁸ Jest to międzynarodowy format bazy danych bibliotecznych pozwalający odczytać informacje o pozycji katalogowej (książka, czasopismo) zapisanej w konkretnym rekordzie.

⁴⁹ Centro Internazionale de Ricerca sui Periodici Musicali (CIRPeM): <http://cirpem.lacasadellamusica.it>.

⁵⁰ Strona internetowa portalu: <http://mus.jib.cz>

Prelegenci **Komisji Udostępniania i Szkolenia**⁵¹ w pierwszym bloku omawiali cyfrowe biblioteki muzyczne w aspekcie szkolenia, usług i archiwizacji. Opracowany przez Indiana University projekt „Variations3” oferuje – za niewielką opłatą – bibliotekom szkolnym i uniwersyteckim program zawierający cyfrową bibliotekę muzyczną wraz z systemem nauczania⁵². „Variation3” daje nauczycielom, uczniom i badaczom możliwości odkrywania muzyki na różnych poziomach poprzez odsłuchiwanie, przeglądanie, komentowanie, interaktywne współdziałanie ze zintegrowanym dostępem on-line do nagrań oraz partytur. Bawarska Biblioteka Państwowa w Monachium⁵³ wykorzystuje program PROBADO⁵⁴ do przechowywania muzyki zarejestrowanej w jakimkolwiek cyfrowym formacie (audio, zeskanowane nuty) wraz z ich metadanymi⁵⁵. Program pozwala wyszukać w muzycznej bazie danych informacje według posortowanej zawartości, np. konkretną melodię lub harmonizację w danym dziele muzycznym⁵⁶. Natomiast Szwajcarskie Narodowe Archiwum Dźwiękowe w Lugano oferuje nową usługę umożliwiającą odsłuchiwanie przez internet dokumentów dźwiękowych skatalogowanych przez to archiwum⁵⁷. Poprzez digitalizację i wykorzystanie nowych możliwości wymiany informacji szwajcarska fonoteka oferuje współpracę z innymi instytucjami.

Drugie posiedzenie tej komisji rozpoczął referat dotyczący problemu certyfikacji bibliotek oraz archiwów muzycznych i ich pracowników w Europejskim Systemie „CERTIDoc”⁵⁸. Zagadnienie zostało wyjaśnione na przykładzie grupy włoskich bibliotekarzy. Drugi temat przedstawił sytuację bibliotek muzycznych w Południowej Afryce.

Komitety (Committees) i Grupy Robocze IAML (Working Groups)

---

⁵¹ Commission on Service and Training.

⁵² Strona internetowa: www.dlib.indiana.edu/projects/variations3.

⁵³ Strona internetowa Bayerische Staatsbibliothek: www.bsb-muenchen.de, zakładka do zbiorów muzycznych: <http://www.bsb-muenchen.de/Musik.94.0.html>.

⁵⁴ **Prototypischer Betrieb allgemeiner Dokumente**. Jest to program służący do digitalizacji wszelkiego rodzaju dokumentów.

⁵⁵ Metadane (Metadata) – czyli „dane o danych”, ich przykładem są klasyczne katalogi biblioteczne. Przy pomocy metadanych opisywane są dokumenty elektroniczne, w szczególności dostępne poprzez sieci komputerowe, np. strony World Wide Web, a także dokumenty tworzące nowoczesne biblioteki cyfrowe. Zob. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Metadane> (dostęp 18.10.2008 r.).

⁵⁶ <http://www.muenchener-digitalisierungszentrum.de>.

⁵⁷ Fonoteca Nazionale Svizzera www.fonoteca.ch

⁵⁸ Jest to system certyfikacji fachowców wiedzy informatycznej realizowany w ramach europejskiego programu „Leonardo da Vinci”, który pilotuje Europejska Komisja do Spraw Edukacji i Kultury. Strona internetowa: www.certidoc.net.

Referat o prawie autorskim i jego realizacji w bibliotekach muzycznych Rosji otworzył posiedzenie **Komitetu Prawa Autorskiego**⁵⁹. Następnie zaprezentowano i dyskutowano nad problemami prawa autorskiego w IAML

Komitet Technologii Informacyjnych⁶⁰ na pierwszym posiedzeniu poświęconym projektom zabezpieczeniu nagrań w archiwach przedstawił dwa projekty realizowane w Stanach Zjednoczonych. Pierwszy „Sound Direction” dotyczy digitalizacji z jednoczesnym zabezpieczeniem i dostępem do globalnie pojętego dziedzictwa dźwiękowego⁶¹. Drugi jest poświęcony cyfrowemu zabezpieczeniu nagrań pochodzących z Monterey Jazz Festival⁶². Zbiór zawiera ponad 1200 nagrań dźwiękowych i 370 filmowych.

Drugie spotkanie komitetu wskazywało na ukierunkowane prace i projektów w stronę tzw. sieci semantycznej⁶³. Pierwsza temat dotyczył projektu organizowania portalu internetowego zawierającego zasoby związane z muzyką współczesną we Francji⁶⁴, a który powstał przy współpracy sześciu instytucji, m.in. IRCAM⁶⁵. Celem jego jest rozpowszechnianie poprzez internet zasobów dokumentacji związanej z koncertami, imprezami muzycznymi (np. kursy, odczyty) oraz wszelkiego rodzaju nagraniami. Na początku 2008 roku portal posiadał 120 000 pozycji, z czego 20 000 zdigitalizowanych źródeł. Przedmiotem drugiej wypowiedzi była nowa forma oraz międzynarodowy standard prezentacji wiedzy tzw. „topic maps”⁶⁶ i jej zastosowanie w zarządzaniu informacjami o operze włoskiej.

W trzeciej sesji pod hasłem „Przeszłość i teraźniejszość: Zabezpieczenie i dostęp do nagrań z przedstawień muzycznych” poruszono problem zawarty w temacie (zabezpieczenia i dostępu) odnosząc go do rekordów Biblioteki Multimedialnej IRCAM w Paryżu. Są nimi zapisy dźwiękowe koncertów oraz cyfrowe dokumenty. Drugie wystąpienie dotyczyło postępów badań i zasadniczych parametrów w zabezpieczeniu oraz dostępie do archiwów z muzyką w Technologii Informacji i Komunikacji⁶⁷.

---

⁵⁹ Copyright Committee.

⁶⁰ Information Technology Committee.

⁶¹ Strona internetowa: www.dlib.indiana.edu/projects/sounddirections.

⁶² Jest to pierwszy festiwal jazzowy na świecie. Strona internetowa: www.montereyjazzfestival.org.

⁶³ Semantic Web to sieć internetowa kolejnej generacji (zwana też Web 3.0) polegająca na możliwie największej integracji danych. Zob. www.internetstandard.pl/news/117212.html (dostęp 12.10.2008 r.).

⁶⁴ Strona internetowa: www.musiquecontemporaine.fr.

⁶⁵ Strona internetowa: <http://mediatheque.ircam.fr>.

⁶⁶ Tzw. „mapa pojęć” stwarza szerokie możliwości scalenia w ramach jednej, dobrze zdefiniowanej architektury różnorodnych struktur, schematów, meta-danych, taksonomii (nauka o zasadach i metodach klasyfikowania w szczególności o tworzeniu i opisywaniu jednostek systematycznych – taksonów). Zob. P. Jędrzejowicz, J. Strychowski, *Zastosowanie map pojęć w systemach zarządzania wiedzą*, w: www.rodan.pl/editor-cm-web-portlet/content/NzMx.pdf (dostęp 12.10.2008 r.).

⁶⁷ Information and Communications Technology (ICT)

Komitet Programowy IAML⁶⁸ zorganizował cztery sesje. Pierwsza traktowała o źródłach muzyki liturgicznej na przykładzie manuskryptów benewentyńskich z Biblioteki Narodowej w Neapolu, repertuaru oficjum publikowanym we Włoszech w latach 1542 – 1725. Zaprezentowano również badania w analizowaniu i datowaniu późnośredniowiecznych rękopisów, szczególnie flamandzkich ksiąg chórowych z lat 1450 – 1550.

Prelegenci drugiej sesji przedstawili zbiory włoskich rękopisów będących w posiadaniu różnych bibliotek świata. Słuchaczy zapoznano z niedawno odkrytą neapolitańską wersją *Il matrimonio segreto* Domenica Cimarosy (Neapol 1793) znajdującą się w Kunitachi Music College – Tokyo, a następnie z włoskimi rękopisami muzycznymi z University of Texas w Austin. Kolejne wystąpienie ukazało odkrycie postaci Arturo Toscaniniego, ale jako kompozytora.

Przedmiotem trzeciej sesji były libretta operowe. W pierwszym referacie przedstawiono tego rodzaju zbiór z Biblioteki Konserwatorium Św. Cecylii w Rzymie, a liczący 30000 egzemplarzy. Największą ilość stanowią libretta oper wystawianych w Wiecznym Mieście od XVII do XIX wieku. Część dokumentów w postaci cyfrowej została nagrana na nośnik DVD. Kolejne wystąpienie dotyczyło kolekcji librett Taddei di Ferrara będących w posiadaniu Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley⁶⁹. Znaczna część (4403) pochodzi z Włoch i jest datowana na lata 1600 – 1953. Ponad 900 – w dużej mierze mało znanych utworów – wywodzi się tylko z Sycylii. Ta kolekcja daje podstawy do nowego spojrzenia na historię opery włoskiej. Trzeci referat przedstawił zbiór tekstów do utworów muzycznych (kantaty, oratoria, opery) pochodzących z lat 1750 – 1850, a znajdujących się w najważniejszych bibliotekach Genui.

Podczas czwartego posiedzenia przedstawiono na początku projekt badawczy „OperaCat”. Koncentruje się on na interesujących z punktu widzenia historycznego rękopisach muzycznych obecnych w katalogach antykwarycznych, nie wyłączając przy tym publikacji on-line⁷⁰. Celem jest skompletowanie zbioru odpisów dzieł pięciu najważniejszych kompozytorów włoskiej opery G. Rossiniego, G. Donizettiego, V. Belliniego, G. Verdiego i G. Pucciniego wraz z gromadzeniem możliwie największej liczby opisów pochodzących z innych źródeł (np. listy, szkice). Ponadto dokumentacja obejmuje badaczy twórczości wymienionych kompozytorów, biblioteki muzyczne, antykwariaty i kolekcjonerów posiadających przedstawiane zbiory oraz recepcję dziewiętnastowiecznej opery włoskiej.

---

⁶⁸ Programme Committee.

⁶⁹ University of California (UC).

⁷⁰ Strona internetowa: <http://operacat.uchicago.edu>. Są one

Badania i tworzenie bazy danych umożliwia fundacja Andrew W. Mellon Foundation⁷¹ współpracująca z The Center for Italian Opera Studies⁷² działającym przy University of Chicago⁷³. Kolejny temat zademonstrował współpracę pomiędzy wydawcą Scarecrow Press a Biblioteką Narodową w Neapolu (Biblioteca Nazionale di Napoli – BNN) w wydaniu siedemnastowiecznego traktatu *Dell'arte rappresentativa* Andrea Perrucciego opisującego wiele aspektów ówczesnego świata teatru i muzyki (w tym opery). Użyte w referacie pojęcie „Web Co-publication” wskazuje na wydanie tego traktatu jako facsimile w formie książkowej oraz elektronicznej dostępnej w internecie⁷⁴. Ostatnia wypowiedź dotyczyła digitalizacji oper *La Boheme* Pucciniego i *Falstaffa* Verdiego.

Członkowie **Komitetu „Outreach Activity”**⁷⁵ na sesji otwartej poruszyli inicjatywę wspierania muzyków wietnamskich, następnie złożyli raport z wizyty członków IAML w Kijowie oraz ukazali nowe możliwości współpracy w tworzeniu baz danych.

Poszczególne grupy robocze koordynujące współpracę w zakresie tworzenia międzynarodowych baz danych i dokumentacji różnego rodzaju źródeł muzycznych miały swoje sesje, gdzie referowano problematykę na polu własnej działalności.

Grupa **RILM** (Répertoire International de Littérature Musicale) przedstawiła sprawozdanie z prac za rok 2007/2008. Następnie mówiono o historii i trendach w repertuarze włoskim oraz o najnowszych publikacjach muzycznych w Chinach.

Referenci projektu **RIPM** (Répertoire International de la Presse Musicale) omówili dwudziestopięcioletnie badania nad włoskimi czasopismami muzycznymi oraz wskazali dalsze wytyczne w tej dziedzinie. Następnie przedstawiono archiwa RIPM zawierające periodyki muzyczne i ich dostęp on-line z pełnym tekstem. Poruszono też problem zasobów czasopism muzycznych nie indeksowanych do tej pory w publikacjach seryjnych RIPM.

Grupa **RIdIM** (Répertoire International d'Iconographie Musicale) dokonała prezentacji najnowszej wersji swojej bazy danych.

Podczas dwóch spotkań tzw. „Poster Session” zaprezentowano następującą problematykę: Wirtualna Biblioteka Muzykologiczna jako portal przydatny w badaniach naukowych oraz źródło zasobów on-line dla muzykologii, katalog tematyczny dzieł Benjamina Brittena, infrastruktura metadanych dla potrzeb nagrań dźwiękowych, dostarczanie przez bibliotekę instrukcji i usług przeznaczonych dla studentów fakultetów

---

⁷¹ Strona internetowa: <http://mellon.org>.

⁷² Strona internetowa CIAO: <http://humanities.uchicago.edu/orgs/ciao>.

⁷³ Strona internetowa: <http://www.uchicago.edu>.

⁷⁴ Strona internetowa: <http://digitale.bnnonline.it/perrucci/indice.htm>.

⁷⁵ Outreach Committee zajmuje się organizowaniem pomocy bibliotekom poprzez dary i wymianę międzybiblioteczną oraz dofinansowaniem uczestnictwa w konferencjach IAML.

muzycznych, działalność college'u on-line Uniwersytetu w Północnym Teksasie w procesie nauczania nagrywania muzyki, zastosowanie programu do rozpoznawania drukowanej notacji muzycznej w digitalizacji zbiorów dawnej muzyki dla potrzeb cyfrowych bibliotek muzycznych⁷⁶, postać muzyka Crawforda Gatesa jako przykład badań archiwistycznych nad rozwojem i życiem kompozytora, katalog on-line Biblioteki Muzycznej Radia Holenderskiego i jego dostępność w języku angielskim⁷⁷, stan muzycznego dziedzictwa dźwiękowego w Chorwacji.

W trakcie konferencji odbyło się 27 spotkań organizacyjnych poszczególnych sekcji, komisji, grup roboczych IAML. Niektóre z nich były przeznaczone tylko dla członków należących do danej grupy, a inne miały charakter otwarty. Jedno z tego rodzaju obrad było poświęcone odczytaniu raportów narodowych sekcji IAML, które zaprezentowały swoją działalność, rozwój, podejmowanie prac nad projektami przedstawianymi na ubiegłorocznej konferencji w Sydney. Warto tu wspomnieć o odczytaniu przez przewodniczącego Polskiej Grupy Narodowej IAML sprawozdaniu, w którym wśród dokonań z ubiegłego roku zaprezentowano m.in. najnowszy tom publikacji „Biblioteka Muzyczna 2000-2006” oraz opracowanie instrukcji dla Polskiego Komitetu RILM i tłumaczenie na język polski oficjalnej strony internetowej RILM. Podobnie sprawozdania z całorocznej pracy jak i omawianie perspektyw dalszej działalności przedstawiły komisje projektów RISM, RILM, RIPM, RIDIM.

Podczas tegorocznej konferencji wybierano nowe kierownictwo Sekcji i Komitetów. Na trzyletnią kadencję przewodniczącego Sekcji Bibliotek Naukowych IAML został wybrany Stanisław Hrabia.

Międzynarodowa Konferencja IAML 2008 zakończyła się oficjalnie podczas generalnej sesji w piątek (25 lipca) po południu. Wtedy dokonano podsumowania Konferencji oraz wspomniano tych bibliotekarzy, którzy odeszli w ostatnim roku. Stanisław Hrabia odczytał, przygotowane przez Sylwię Heinrich, wspomnienie o zmarłej 14 stycznia 2008 roku Agnieszce Mietelskiej – Ciepierskiej, wieloletniej Kierownik Oddziału Zbiorów Muzycznych Biblioteki Jagiellońskiej. Nieoficjalne zakończenie odbyło się wieczorem podczas pożegnalnego bankietu.

Poza oficjalnym programem zorganizowano imprezy towarzyszące. Po ceremonii oficjalnego otwarcia (niedziela 20 lipca) podczas przywitalnego cocktailu występowali studenci Konserwatorium Neapolitańskiego. W poniedziałkowe popołudnie można było

---

⁷⁶ Strona internetowa projektu: www.aruspix.net

⁷⁷ Strona internetowa: <http://mco.itaccent.nl>

zwiedzić bibliotekę konserwatorium, a ponadto odbyła się prezentacja multimedialna projektu digitalizacji rękopisów muzycznych tej instytucji.

W środę 23 lipca w drugiej połowie dnia odbyły się wycieczki poszczególnych grup uczestników do różnych ciekawych miejsc Neapolu i jego okolic:

- Pompeje – ruiny miasta, które 24 sierpnia 79 r. zniszczył wybuch Wezuwiusza;
- Palazzo Reale di Caserta. Pałac Królewski w Casercie wybudowany w drugiej połowie XVIII wieku przez dynastię Bourbonów;
- Teatro San Carlo i La Biblioteca Nazionale „Vittorio Emanuele III” w Neapolu. Otwarcie gmachu opery nastąpiło 4 listopada 1737 w dniu imienin króla Karola III Bourbona, od którego teatr przyjął nazwę. Biblioteka Narodowa została założona w końcu XVIII wieku i obok rzymskiej i florenckiej należy do największych we Włoszech.

W ramach imprez kulturalnych odbyły się dwa koncerty:

- We wtorek 22 lipca zespół Ensemble Vocale di Napoli pod dyrekcją Antonio Spagnolo w kościele Chiesa di Santa Maria Maggiore detta della Pietrasanta wykonał dzieła współczesnych włoskich kompozytorów. Niektóre z utworów zostały napisane specjalnie na okazję Międzynarodowej Konferencji IAML 2008;
- Cappella della Pietà dei Turchini pod dyrekcją Antonio Florio wystąpiła w czwartkowy wieczór w kościele Chiesa S. Pietro a Maiella. Ten zespół muzyki dawnej specjalizuje się szczególnie w wykonawstwie utworów kompozytorów neapolitańskich z XVI – XVIII wieku.

Ponadto każdy z uczestników otrzymał program konferencji wraz ze skrótem referatów. Miłym akcentem były upominki w postaci książek – przewodnika po Neapolu oraz o Konserwatorium Muzycznym S. Pietro a Majella. Dołączono jeszcze trzy albumy CD zawierające nagrania: opery buffa Giovanni Paissella *Gli Astrologi Immaginari*, religijnej muzyki wokalne współczesnych kompozytorów włoskich oraz oryginalnie brzmiących neapolitańskich canzon (np. „O sole mio”), które będą przypominać uczestnikom Międzynarodowej Konferencji IAML pracowite, a zarazem piękne chwile przeżyte w słonecznej Italii.

Wystawcy

Obradom towarzyszyły prezentacje nowowydanych publikacji muzykologicznych, wydawnictw nutowych, programów komputerowych i nagrań muzycznych. Poniżej znajduje się lista nazw wystawców wraz z odnośnikami ich stron internetowych.

Ebsco Publishing – baza danych literatury, pełnych tekstów czasopism i magazynów naukowych (www.ebscohost.com)

Alexander Street Press – baza danych dla szkół z dziedziny sztuki, nauk humanistycznych i socjologicznych (www.alexanderstreet.com)

Ut Orpheus Edizioni – włoski wydawca nut z Bolonii, (www.utorpheus.com)

Proquest – dostawca oferujący bazy danych z różnych dziedzin, m.in. bibliotek, prac naukowych (www.proquest.com)

Casalini Libri – włoska księgarnia oferująca również najlepsze wydawnictwa muzyczne (www.casalini.it)

Georg Olms Verlag – niemieckie wydawnictwo naukowe z Hindelsheim (www.olms.de)

Harrassowitz – niemieckie wydawnictwo i księgarnia akademicko – naukowa k. Wiesbaden (www.harrassowitz.de)

Forni Editore – włoskie wydawnictwo i księgarnia historyczno – naukowa, Bolonia (www.forneditore.com)

Libreria Musicale Italiana – włoska księgarnia muzyczna, Lucca (www.lim.it)

Casa Musicale Sonzogno – włoska księgarnia muzyczna – tylko kompozytorzy włoscy, Mediolan (www.sonzogno.it)

Casa Editrice Leo S. Olschki – Włoskie Wydawnictwo Naukowe, Florencja (www.olschki.it)

Index to Printed Music (IPM) – baza danych książek o tematyce muzycznej, np. dane RILM znajdujące się w National Information Services Corporation – NISC, USA (www.nisc.com)

Universal Music MGB Publications – Casa RICORDI: włoskie wydawnictwo muzyczne i księgarnia muzyczna, Mediolan (www.ricordi.it)

Dram – baza danych płyt CD z możliwością odsłuchania utworów (www.dramonline.org)

Wykaz autorów i tematów referatów⁷⁸

Uzupełnieniem niniejszego sprawozdania jest alfabetyczny wykaz prelegentów i tytułów ich referatów wygłoszonych na Międzynarodowej Konferencji IAML 2008 w Neapolu. W nawiasie podano nazwy reprezentowanych przez nich instytucji.

BAGÜÉS JON (ERESBIL, Errenteria), *A Database of potential members.*

BALKUM ERIC VAN (Netherlands Radio Music Library, Hilversum), *Online Catalogue Netherlands Radio Music Library available in English.*

BENELLI SABINA (Teatro alla Scala, Milano), *Performing materials in a theatre archive: how do you deal with preservation and usability at the same time?*

BINI ANNALISA (Accademia Santa Cecilia, Roma), *Documenting and sharing information on S. Cecilia Academy's C.M.S.: the Multimedia Library, the database consulting platform and his role in view of the celebration of the centenary of the Santa Cecilia Symphony Orchestra (2008).*

BINI ANNALISA, *New exhibition and portal: for the music Instrument collection in the Accademia di Santa Cecilia in Rome.*

BISBJERG OLE (State and University Library, Denmark), *A Wiki model for information about music reference sources.*

BLESA SÁNCHEZ CRISTÓBAL (La Casa Encendida, Madrid), *A project related to contemporary culture in Madrid that involves a multimedia library.*

BOORMAN STANLEY (New York University), *Identifying and dating published manuscripts.*

BONGIOVANNI CARMELA (Conservatorio di musica "G. Nicolini", Piacenza), *Literary texts for music in Genoa libraries (1750-1850). New acquisitions.*

BONI MONICA (Biblioteca "Armando Gentilucci" dell'Istituto Superiore di Studi Musicali "Achille Peri", Reggio Emilia), *Unusual places for music listening.*

CAPRA MARCO (Istituzione Casa della Musica – CIRPeM, Parma), *Digitizing and indexing Italian music periodicals (1800–1950).*

CARBONI DOMENICO (Conservatorio di musica "Santa Cecilia", Roma), *Libretti on DVD: opera represented in Rome (sec. 17.-19.) preserved in the Santa Cecilia Conservatory Library.*

CAROCCIA ANTONIO (Università degli Studi di Perugia), *Francesco Florimo*

---

⁷⁸ Niektóre referaty konferencji zostały już opublikowane na stronie internetowej IAML: <http://www.iaml.info/activities>

correspondence: new acquisitions.

CARRER PINUCCIA (Conservatorio di musica “G. Verdi”, Milano), *A pinkdatabase: feminine presences in the Nosedà collection of the Giuseppe Verdi Conservatory Library, Milan.*

CARRER PINUCCIA, *Reading RILM-Italia: History and trends in the repertoire.*

CENNAMO TINO (President of the “Comitato Nazionale per le celebrazioni del bicentenario della fondazione di Casa Ricordi”). *Digitalization of Puccini’s “La Bohème” and Verdi’s “Falstaff”.*

CIMARUSTI THOMAS M. (Texas Tech University, Lubbock, TX), *Paisiello, Tallyrand, and the discovery of <L’astuzie amoroze>.*

CIULLO ENZA (Italy, Benevento), *The “Giuseppe Donizetti Collection” in the library of the Conservatory of Music S. Pietro a Majella, Naples.*

COHEN ROBERT H. (Founder and Director, RIPM. Baltimore, MD), *A “Sneak” Preview of the RIPM Full-Text Supplement: A <new> full-text resource treating journals not indexed in RIPM’s principal publication series.*

COHEN ROBERT H., KNYSAK BENJAMIN (RIPM Online Archive of Music Periodicals), *The RIPM Online Archive of Music Periodicals (full-text): update, availability, and access through the RIPM Online Annotated Index. A Demonstration.*

CONATI MARCELLO (Director, RIPM-Italia), *Dal 1983 al 2008: venticinque anni di ricerche e di indicizzazioni dei periodici musicali italiani.*

CORNAZ MARIE (Bibliothèque royale de Belgique, Brussels), *Le fonds Eugène Ysaÿe de la Bibliothèque royale de Belgique.*

DANIELSON VIRGINIA (Loeb Music Library, Harvard University), *Sound directions: a program in digital audio preservation for libraries.*

DE SANTIS TIZIANA (IRTEM - Istituto di Ricerca per il Teatro Musicale, Roma), *Preservation of Italian 1960s and 1970s documentaries.*

DIET JÜRGEN (Bayerische Staatsbibliothek, München), *The PROBADO Music Repository at the Bavarian State Library, Munich.*

DIET JÜRGEN, *The virtual library musicology – a portal to scholarly research and online resources in musicology.*

DIOZZI FERRUCCIO (President, Certidoc, Italia), *How to certify music librarians in the European Certidoc system.*

ENQUIST INGER (Music Library of Sweden, Stockholm), *Jenny Lind in the archive: a project in archive pedagogy.*

FERGUSON SEAN, HECK THOMAS (Ohio State University), *The Neapolitan “Treatise on Acting, From Memory and by Improvisation” (“Dell’arte rappresentativa...”, 1699), by Andrea Perrucci: New Directions in Web Co-Publication between Scarecrow Press and the Biblioteca Nazionale di Napoli (BNN).*

FINGERHUT MICHAEL (IRCAM – Institut de Recherche et Coordination Acoustique/Musique, Paris), *Online preservation and access to the records of past musical events.*

FINGERHUT MICHAEL, *A portal for contemporary music resources in France.*

FLURY ROGER (National Library of New Zealand), *Revealing Toscanini; the conductor as composer.*

GARCÍA-MALLO CARMEN M. (Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Barcelona), *The reception of Italian repertoire in the Spanish upper classes through the private music collection of Anselmo González del Valle (1852–1911).*

GERGELEZIU AURIKA (National Library of Estonia, Tallinn), *Report on visit to Kiev.*

GIULIANI ELIZABETH (Bibliothèque nationale de France, Paris), *Les urnes de l’Opéra ou le réveil de la Belle au bois dormant.*

GOZZI MARCO (Università degli studi di Trento), *Two national projects on line: “Trent Codices” and “RAPHAEL” websites.*

GRANDE TIZIANA, MAURO AMATO, BOCCIA TOMMASINA (Conservatorio „S. Pietro a Majella”, Napoli), *Reorganization and access to the Library and to the Historical Archive of the Conservatory „S. Pietro a Majella”.*

GREEN ALAN, FERGUSON SEAN (Music and Dance Library, The Ohio State University), *Presentation of Version 1.0 of the RIdIM Database.*

HAUS GOFFREDO (LIM – Laboratorio di Informatica Musicale, Università degli Studi di Milano), *ICT advances for preserving and accessing great music archives: basic features and case studies.*

HAUSFATER DOMINIQUE (Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris), Riva Federica (Conservatorio di Musica “A. Boito”, Parma), *The Bologna Process: An Open Working Meeting.*

HEINTZ DANIEL (Brigham Young University, Provo), *Documenting the legacy of Mitrofan Petrovich Belyayev.*

HOLBÆK-HANSEN HILDE (Music Information Centre Norway, Oslo), *The ‘Transposition’ initiative: supporting Vietnamese musicians.*

HRISTOV NATHALIE M. (University of Tennessee, Knoxville, TN), *Providing library*

instruction and services to applied music faculty and students.

HUANG CHUN ZEN (National Taiwan Normal University, Taipei), *Digital Violin Archives Project of the Chimei Museum, Taiwan.*

INSOM GIOVANNI (Italia, Roma), *The music archives in the Abbey of Montecassino and in the library of S. Domenico in Ortona.*

KAPSA VÁCLAV (National Library of the Czech Republic, Prague), *Information subject gateway <Musica>.*

KURTZMAN JEFFREY (Washington University, St. Louis), *Repertory for the Office published in Italy 1542-1725.*

LAM CHING WAH (Hong Kong Baptist University), *Musicology versus ethnomusicology: Recent trends in music publications in China.*

LE LAY ANNE (Médiathèque Musicale de Paris), *French public libraries.*

LEE DEBORAH (London), *Arranging an archive, arranging a library: the confluence of classification theories within concert programme collections.*

LEMMERS FREDERIC (Bibliothèque royale de Belgique, Brussels), *Le fonds Yves Becko de la Bibliothèque royale de Belgique.*

MACCHIONE DANIELA (University of Chicago), *OperaCat: opera for sale.*

MACKENZIE DOBBS BARBARA (RILM Editor-in-Chief, City University of New York), *RILM in 2008.*

MAGLIANO CRISTINA (Istituto Centrale per il catalogo unico delle biblioteche italiane e per le Informazioni bibliografiche, ICCU, Roma), *Cataloguing music in the Italian national library network SBN: a new guide.*

MANCINI MARTA (Conservatorio di musica, Pesaro), *The library at the Conservatory of Music "G. Rossini" in Pesaro.*

MARINELLI CARLO (IRTEM - Istituto di Ricerca per il Teatro Musicale, Roma), *ODE - Opera Discography Encyclopaedia.*

MARTYNOVA SVETLANA (Glinka State Central Museum for Musical Culture, Moscow), *Italian in the Russian manner: one step from serious to funny.*

MCBRIDE JERRY (Stanford University, CA), *Digital preservation of the Monterey Jazz Festival recordings.*

MCKNIGHT MARK, JUSTICE ANDREW (University of North Texas, Denton, TX), *Online college of music recordings at the University of North Texas.*

MCMILLAN BRIAN (McGill University, Montreal), *Metadata infrastructure for sound recordings.*

MIHALIĆ TATJANA (National and University Library of Croatia, Zagreb), *Music collections in Croatia*.

MONTANARO CECILIA (IRTEM – Istituto di Ricerca per il Teatro Musicale, Roma), *Preservation of 20th-century Italian sound archives*.

NARDINI LUISA (University of Texas, Austin), *Beneventan notated manuscripts at the Biblioteca Nazionale in Naples*.

OLIVIERI GUIDO (University of Texas, Austin), *Italian music manuscripts at the University of Texas, Austin*.

PACETTI ETTORE (RAI, Radio Televisione Italiana), *RAI Teche – A project of archiving audiovisual material and music scores*.

PANCINO CHIARA (Conservatorio di musica “B. Marcello”, Venezia), *The Correr Manuscript Collection in Venice and the online catalogue*.

PELLIZZARI PIO (Fonoteca Nazionale Svizzera, Lugano), *Listen our archives from outside. A new service of the Swiss National Sound Archives*.

PEPPER STEVE (Founder and current Chairman, Ontopedia, Norway), *Topic Maps: Knowledge Organization for the 21st Century (with special reference to Italian Opera)*.

PESCE ANITA (Torre del Greco, Napoli), BROCK-NANNESTAD GEORGE (Patent Tactics, Denmark), *Local culture — Global distribution: the Naples record industry 1909–1929 as culture bearer*.

PETERS CAMILLE, AHRENDT REBEKAH (University of California, Berkeley), *The Taddei di Ferrara Libretto Collections at UC Berkeley: a history of Italian melodrama in documents*.

PETROBELLI PIERLUIGI (Istituto Nazionale di Studi Verdiani, Parma), *The Library of the National Italian Institute for Verdi Studies*.

PITTS ANTONY (Royal Academy of Music, London), *The RAMline – rewriting musical history*.

PONELLA PHILIP (Indiana University, Bloomington), *The Variations3 project at Indiana University and the specialization in training of digital libraries*.

PUGIN LAURENT, BURGOYNE ASHLEY JOHN, FUJINAGA ICHIRO (McGill University, Montreal), *Optical music recognition to digitise early music collections on a library scale*.

RADOVINOVIĆ DOLIĆ ŽELJKA (Academy of Music Library, Zagreb), *State of the Croatian Musical Sound Heritage*.

RASSINA EMILIA (P. I. Tchaikovsky Moscow State Conservatoire), *Russian copyright law and observance by music libraries*.

RIVA FEDERICA (Conservatorio di Musica “A. Boito”, Parma), *Presentation and discussion of the copyright survey.*

ROSTIROLLA GIANCARLO (Istituto di Bibliografia Musicale, Roma), *The printed directory of Italian music archives and libraries CABIMUS: updating data and recovering information in digital format.*

SCALA LUCIANO (Regional Director for Cultural and Landscape Heritage of Campania), *Keynote Address: Music in the Italian Digital Library.*

SHCHERBAKOVA MARIA (Mariinsky Theatre Library, St. Petersburg), *Great Europeans in St. Petersburg in the second half of the 18th century: Galuppi, Traetta, Paisiello, Sarti, Cimarosa, Martin y Soler.*

SHEPARD JOHN (Rutgers, State University of New Jersey), *PRESERVE: teaching dance companies about archives.*

SMITH-BORNE HOLLING, NORDSTROM STEVEN (Vanderbilt University, Nashville TN), *Collecting, preserving and sharing the music of East Africa.*

STEEN SIREN (Bergen Public Library), *On papers turned yellow and MP3 - preserving and presenting local music.*

STILL-DREWETT FIONA (Rhodes University, Grahamstown, South Africa), *South African music libraries: collegial, institutional and geographic isolation, an examination.*

ŠIVIC MOLIČNIK SIMONA (National and University Library of Slovenia, Ljubljana), *Music collections in Slovenia.*

VERRIER PATRICE (Médiathèque de la Cité de la musique, Paris), *Une bibliothèque musicale et une collection d'instruments de musique dans une même institution : la possibilité d'un enrichissement mutuel considerable.*

VITOLO ALFREDO (Museo Internazionale e Biblioteca della musica, Bologna), *Online tools for research: the Padre Martini collections in Bologna (and more).*

WALKER LUCY (Britten-Pears Library, University of East Anglia), *The Benjamin Britten thematic catalogue: sources and solutions.*

WEAVER LINDSAY (Brigham Young University, Provo), *An online guide to music reference sources.*

WEGMAN ROB C. (Princeton University), *Paper evidence and the dating of medieval choirbooks: a case study.*

WHETTEN DARCY (Brigham Young University, Provo, UT), *Crawford Gates: a case study in developing a living composer's archive.*

YAMADA TAKASHI (Tokyo National University of Fine Arts and Music), *A newly-discovered Neapolitan version of Il Matrimonio segreto (Napoli, 1793) at the Kunitachi Music College in Tokyo.*

Fot. 4. Pośrodku na dole Expo Centro Congressi – Stazione Marittima z widokiem na Zatokę Neapolitańską i wulkan Wezuwiusz.